

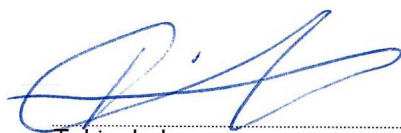
Minnesanteckningar Sammanträdesprotokoll för Miljö- och klimatrådet

Tid Torsdagen den 19 september 2024, kl 18:00

Plats Viren, Alceahuset

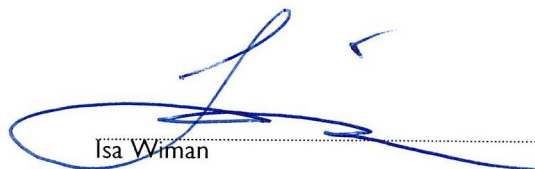
Närvarande Enligt bifogad närvarolista

Sekreterare

Tobias Isaksson

Ordförande

Isa Wiman

Justerande

Björn Schulte-Herbruggen

Närvarolista

Närvarande	Förening/funktion
Isa Wiman	Politiker (C)
Björn Schulte Herbrüggen	Politiker (MP)
Maria Olausson	Naturskyddsföreningen
Jan Höglund	Österåkers sportfiskeklubb
Jacob Valentin Kramar	Scoutkåren
Helen Dömstedt	Trälhavets båtklubb
Anders Bengtsson	Trälhavets båtklubb
Andreas Sverke	Svenska kyrkan
	Österåkers biodlarförening
Tobias Isaksson	Tjänsteman (Översiktsplanerare)
Martina Berg	Tjänsteman (Miljöplanerare)
Anders Wahlström	Tjänsteman (Trafikstrateg)
Maria Lindström	Tjänsteman (Miljö- och hälsoskyddschef)

Plats: Viren Plan 1

Datum 19 september 2024

Tid: 18.00-20.00

Miljö- och klimatrådet i Österåkers kommun

Agenda 24-09-19

1. Mötet öppnas av ordföranden

Ordförande Isa Wiman öppnade mötet.

2. Godkännande av dagordning

Dagordningen godkändes

3. Val av sekreterare och justerare

Tobias Isaksson valdes till sekreterare. Björn Schulte-Herbrüggen valdes till justerare.

4. Presentationsrunda

Då det var vissa nya medlemmar i rådet inleddes mötet med en presentationsrunda.

5. ESKO-områden

Miljöplanerare Martina Berg berättade om kommunens ESKO-områden. ESKO står för "ekologiskt särskilt känsliga områden". För att underlätta skyddet av känsliga områden, ska dessa pekas ut och beskrivas inom ramen för kommunernas översiktsplaner. ESKO ska alltid beaktas i MKB, detaljplanering och andra tillståndsfrågor som kommunen eller andra myndigheter hanterar. Frågor som rådet diskuterade relaterat till ESKO var bl.a. hur utpekandet skiljer sig mellan kommuner och över kommungränser, samt hur områdenas avgränsningar presenteras digitalt.

6. På gång i kommunens mobilitetsarbete

Trafikstrateg Anders Wahlström presenterade vad som är aktuellt inom kommunens mobilitetsarbete. Presentationen inleddes med status på arbetet med framtagande av mobilitetsplan där upphandling av konsultstöd är på gång. Vidare informerade Anders om kommunens arbete med trafikprognoser, aktuella trafikutredningar, pågående dialoger med Trafikverket och Trafikförvaltningen, det regionala samarbetet Stockholm Nordost (STONO), samt de forskningsprojekt som kommunen deltar i. Anders berättade även om europeiska mobilitetsveckan som kommunen varit med i under veckan och bl.a. fört medborgardialog på plats i centrum om mobilitetsfrågor.

7. Ny spolplatta på TBK

TBK informerade om sin nya spolplatta för båtar. Bakgrund till det är EU:s vattendirektiv som ställer krav på att förbättra vattenkvalitén. En av största åtgärderna var för att stoppa TBT, som är vanligt förekommande i bottenfärgen på båtar. Tvättvatten från båttvätt ska också renas och säkerställa att markföroreningar inte når havs- eller grundvatten. TBK har arbetat stegvis för att implementera förståelse och acceptans bland sina medlemmar och funktionärer kring arbetet med att hantera TBT och biocider i bottenfärg och har tagit fram ett tydligt regelverk kring detta. För att kartlägga behovet genomfördes en mätning av alla båtar äldre än 1996. Klubben upphandlade möjlighet för medlemmarna att inventera/mäta den förbjudna substansen i färgen på sin båt. För att få ha båten hos TBK behöver de ha en mätning på sin bottenfärg att visa upp. De som har haft skadliga ämnen behöver åtgärda det om de ska vara medlemmar.

Alla båtar i klubben ska tvättas i den nya spolen. Detta är ett krav. Tvättvattnet genomgår flertalet reningssteg, sugas sedan av slambil. För mer detaljer kring spolplattan och reningsprocessen se powerpointen som kommer att bifogas med anteckningarna.

8. Övriga frågor

Naturskyddsföreningen informerade om den kommande klimatdagen den 12 oktober. Flera organisationer som kommer att ordna en klimatdag i Folketshuset och i Åkersberga centrum. De har fått med sig väldigt många olika aktörer som samlats under paraplyet Klimatsmart Österåker. Länk till deras hemsida med mer information finns nedan:

<https://www.klimatsmartosteraker.se/>

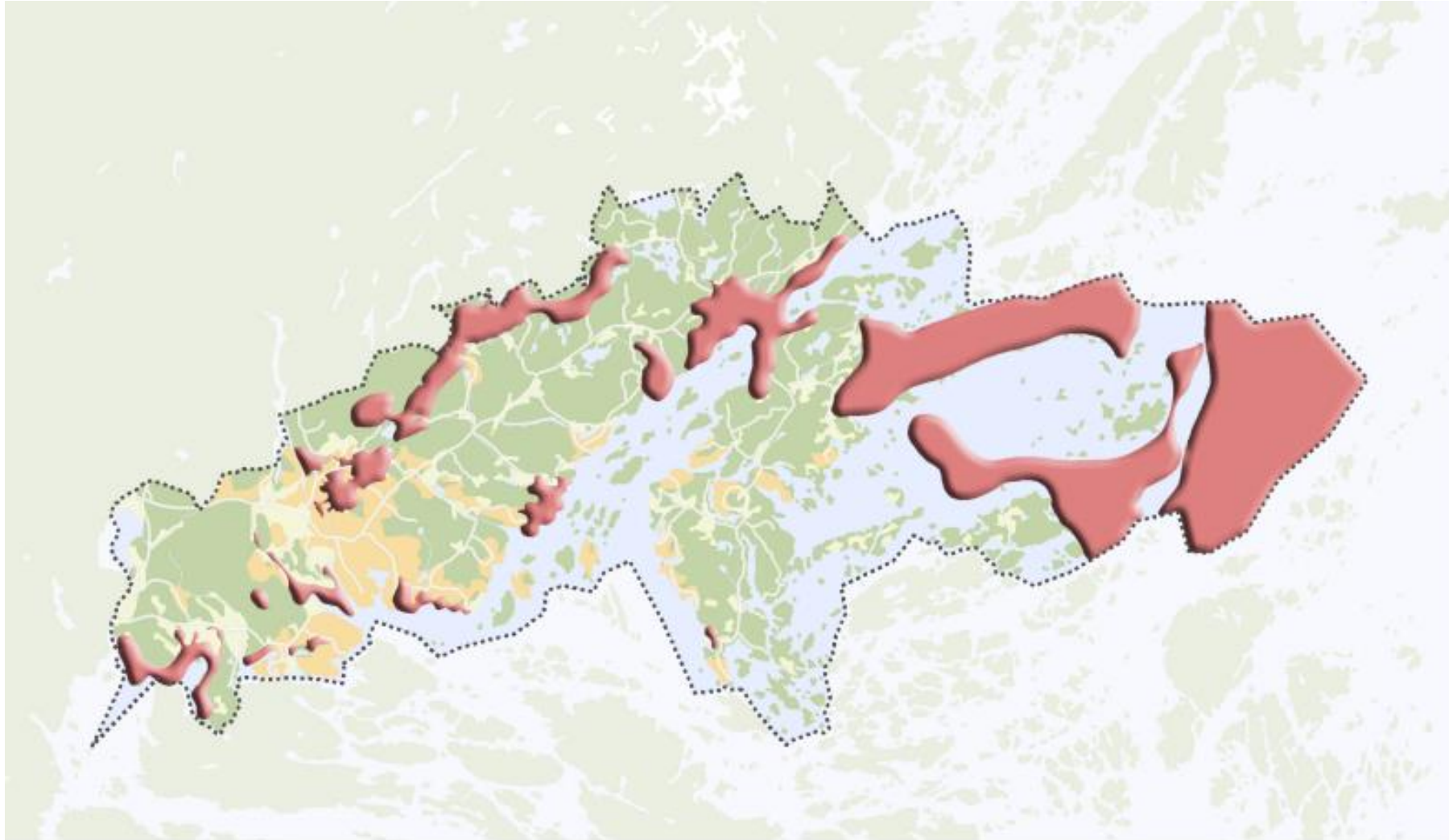
9. Nästa möte

Tors 28 november kl. 18-20

Förslag på punkter för mötet är bl.a. cirkulär ekonomi och upphandling

10. Mötet avslutades

ESKO-områden vad är det?

Ekologiskt särskilt känsliga områden

- **Miljöbalk (1998:808) 3 kap. 3 §**

Mark- och vattenområden som är särskilt känsliga från ekologisk synpunkt skall så långt möjligt skyddas mot åtgärder som kan skada naturmiljön.

- För att underlätta skyddet av känsliga områden, ska dessa pekas ut och beskrivas inom ramen för kommunernas översiktsplaner.
- Utgångspunkten för skyddet är att bevara fungerande ekosystem som kan stå emot förändringar i miljön.
- Skyddet understödjer även arbetet med att de nationella miljömålen
- ESKO ska alltid beaktas i MKB, detaljplanering och andra tillståndsfrågor som kommunen eller andra myndigheter hanterar

Identifiering av ESKO i Österåker

- Ingen färdig mall för hur dessa områden ska pekas ut. Stor variation i landets kommuner kring hur ESKO-områden identifieras och pekas ut.
- Inför framtagandet av ÖP (2018) togs en metod fram för hur ESKO-områdena skulle pekas ut.
- Ett antal kriterier arbetades fram. Kriterierna utgår från förarbeten till lagstiftningen samt länsstyrelsens rekommendationer.
- Målsättningen har varit att urskilja geografiska avgränsningar där känsligheten står i fokus dvs en begränsad andel av kommunens natur.

Vad innebär ekologisk känslighet?

- Områden med höga naturvärden och många rödlistade, hotade eller sällsynta arter
- Ekosystem som lätt rubbas vid störning, tex våtmarker
- Naturtyper med ogynnsamma förhållanden för återväxt tex Hällmarkstallskog
- Miljöer som redan är skadade och där de ekologiska funktionerna behöver kunna återhämta sig. tex förorenade sjöar

Kriterier för ESKO i Österåkers kommun

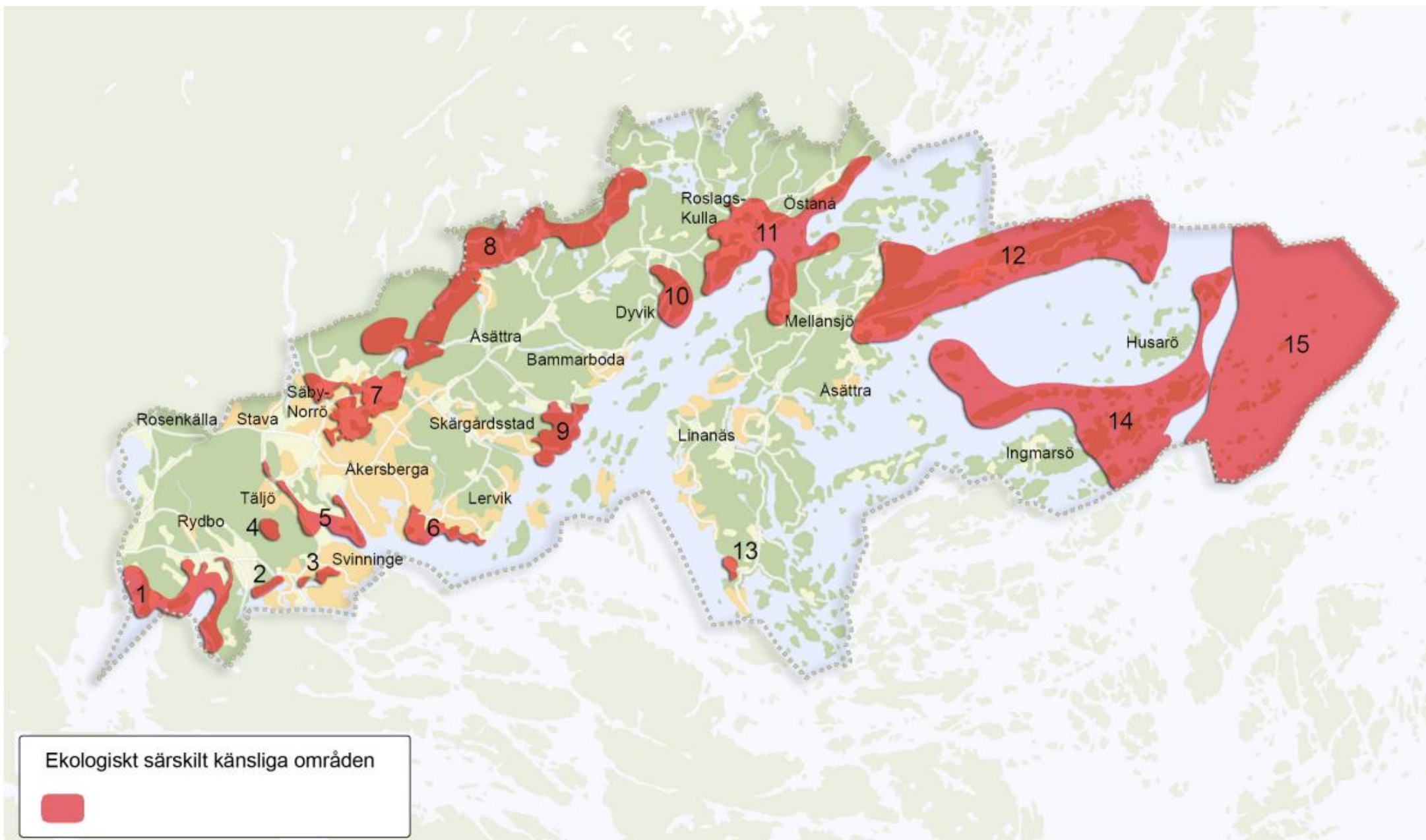
1. Områden med instabila produktionsförhållanden och ogynnsamma återväxtförutsättningar.
2. Områden som inrymmer växt- och djurarter, som är hotade respektive sällsynta, t.ex. rödlistade arter i kategorierna Akut hotad (CR), Starkt hotad (EN) och Sårbar (VU).
3. Områden som i övrigt är särskilt ömtåliga och som samtidigt inrymmer stora ekologiska värden

Metodik och resultat

- Befintligt underlag med information om höga naturvärden.
- Materialet hämtades från Österåkers kommun, Skogsstyrelsen, Naturvårdsverket, Havs- och vattenmyndigheten, jordbruksverket, Länsstyrelserna och Artdatabanken
- Täthetsanalyser i GIS genomfördes för naturtyper samt rödlistade arter för att hitta kluster av värden i kombination med manuell gränsdragning
- Rapporten beskriver varje område utifrån ekologiska funktioner, urvals kriterierna, känslighet samt vilka funktioner som är viktiga för bevarande.

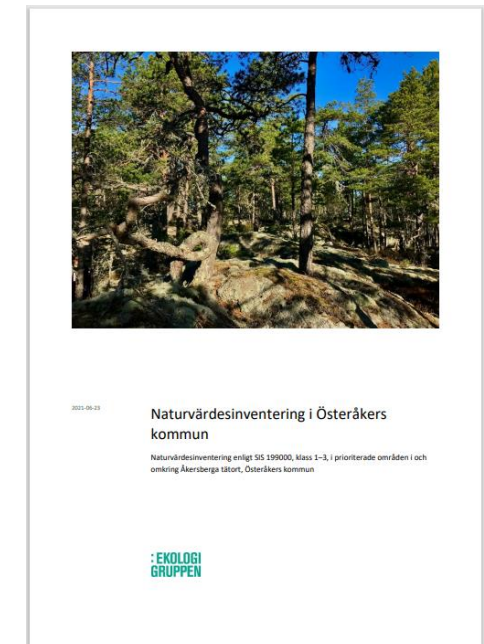
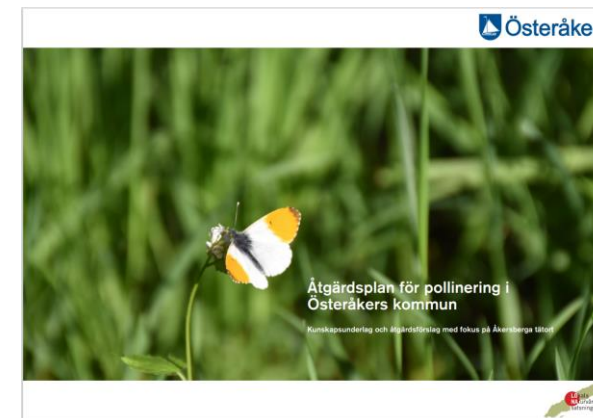
Hur används materialet

- ESKO är ett lagskydd som alltid ska beaktas vid åtgärder där en betydande miljöpåverkan kan befaras.
- Rapporten ger en grundläggande beskrivning av områdenas värden, känslighet och förutsättningar för bevarande
- Beroende på vilken åtgärd som planeras så kan mer detaljerad kunskap behöva tas fram.
- Även andra områden som inte pekats ut som ESKO kan ha stora naturvärden att ta hänsyn till på en mer detaljerad skala.

Vad händer nu?

- ESKO-områdena ses över och revideras vid behov inför varje ny översiktsplan
- Sedan 2018 har kommunen tagit fram flera nya naturvärdesunderlag
 - Naturvärdesinventeringar på fältnivå för stora delar av tätorten och kommunens västra delar
 - Naturvärdesinventeringar på förstudienivå (flygbildtolkning) för övriga delar av fastlandet
 - Naturtypskartering för fastlandet
 - Analys av ekologiska spridningssamband
 - Åtgärdsplan för pollinering
- Även andra myndigheter har nya naturvärdesunderlag att ta hänsyn till
 - Länsstyrelsen "Regional handlingsplan för grön infrastruktur"
 - Länsstyrelsen "Strategi för ekar och ekmiljöer"
 - Nya naturvårdsavtal, naturreservat osv.

På gång i kommunens mobilitetsarbete

Anders Wahlström, trafikstrateg,
strategiska planeringsavdelningen

På gång inom transport & mobilitet

- Status mobilitetsplan
- Trafikprognoser
- Aktuella utredningar
 - Åtgärdsvalsstudie Ljusterö Trafikverket
 - Terminalutredningar
- Dialoger med Trafikverket och Trafikförvaltningen
 - Klimatanpassning
 - Gång- och cykelväg Svinninge – Kulla Vägsbål byggstart 2025 av Trafikverket
 - Utredning replipunkter - ansvar

Fortsättning

- STONO (Stockholm Nordost)
 - Åtgärdsvalsstudie E18 (Trafikverket)
 - Åtgärdsvalsstudie Norrortsleden (Trafikverket)
- Deltagande i forskningsprojekt
 - STARK – Pilängen
 - Hållbar mobilitet i bostadsområden – ResSmart
 - Förstudie regional handlingsplan hållbar mobilitet - ResSmart
 - Regionala metoder säkra skolvägar - ResSmart

Europeiska mobilitetsveckan

- Deltagit senaste 10 åren
- Medborgardialog under tre dagar
- Många engagerade medborgare!
- Inkomna synpunkter ska sammanställas
- Generellt positiva till gång- och cykelmöjligheter inom kommunen
- Önskemål om GC-vägar (Gång- och cykelväg)
 - Fler GC-vägar Ljusterö
 - Bättre koppling till Täby via Rydbo samt väg 276
 - Separering mellan gående och cyklister
 - Trafikvett
 - Mycket trafik och oklart kring Åkersberga station

Frågor?

**Du får
presentationen
via e-post.**

TBK

En av Sveriges större
båtklubbar

1400 aktiva medlemmar

En aktiv båtklubb

C:a 700 båtar i hamn och varvsverksamhet

C:a 200 juniorer i ungdomsverksamhet

Eget uppläggningsområde på Runö

3 uthamnar i skärgården
Örsholmen, Bockholmen-Ingmarsö och Kålö

2 anställda c:a 100 funktionärer

Bakgrund

EU's vattendirektiv ställer krav på att förbättra vattenkvaliten!

Stoppa användningen av förbjudna biocider i bottenfärgen!

Rena tvättvattnet & säkerställ att markföroreningar inte når havs eller grundvatten

Steg 1 ”Börja sluta”

- Skapa förståelse bland medlemmarna och funktionärer.
- Skapa en genomförbar plan
- Ta fram en miljöpolicy
- Få acceptans

Steg 2

Inventera

- Skaffa en överblick av behovet
- Skapa förutsättningar
- Inventera bottenfärger
- Börja hantera

Steg 3

Genomför

- Tydligt regelverk
- Tydliga ansvarsområden
- Rätt förutsättningar
- Inga ursäkten

Rena tvättvattnet

- Tätskikt av asfalt
- Sedimentering i 4 steg
- Rännan i spolplattan
- Två filterbrunnar
- Sedimenteringstank
- Ramfilter med torv och aktivt kol

Mot nästa fas